Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

7 март 2013 година *

„Свободно предоставяне на услуги — Свобода на установяване — Директиви 73/239/ЕИО и 92/49/ЕИО — Пряко застраховане, различно от животозастраховане — Свобода при определяне на ставките на премиите — Договори за медицинска застраховка, които не са свързани с професионалната дейност — Ограничения — Императивни съображения от общ интерес“

По дело C-577/11

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour d’appel de Bruxelles (Белгия) с акт от 10 ноември 2011 г., постъпил в Съда на 21 ноември 2011 г., в рамките на производство по дело

DKV Belgium SA

срещу

Association belge des consommateurs Test-Achats ASBL,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н L. Bay Larsen, председател на състав, г-н J. Malenovský, г-н U. Lõhmus, г-н M. Safjan и г-жа A. Prechal (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н V. Tourrès, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 6 декември 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за DKV Belgium SA, от C. De Meyer и C. Gommers, advocaten,

— за Association belge des consommateurs Test-Achats ASBL, от V. Callewaert и F. Krenc, avocats,

— за белгийското правителство, от г-жа L. Van den Broeck и г-жа M. Jacobs, в качеството на представители, подпомагани от M. Kaiser и S. Ben Messaoud, avocats,

— за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels и г-жа M. Bulterman, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

— за португалското правителство, от г-н L. Inez Fernandes и г-жа M. Rebelo, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н K.-P. Wojcik и г-жа C. Vrignon, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (Трета директива за застраховането, различно от животозастраховане) (ОВ L 228, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 53), на член 8, параграф 3 от Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане (ОВ L 228, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 14), изменена с Директива 92/49 (наричана по-нататък „Директива 73/239“), както и на членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между DKV Belgium SA (наричано по-нататък „DKV“) и Association belge des consommateurs Test-Achats ASBL (наричана по-нататък „Test-Achats“) по повод увеличаването на ставките на премиите, дължими за допълнителна застраховка за болнично лечение в „единична стая“.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Член 8, параграф 3 от Директива 73/239 разпорежда:

„Нито една разпоредба в настоящата директива не възпрепятства държавите членки да поддържат действащите или да въвеждат законовите, подзаконови или административни разпоредби, изискващи одобрение на учредителния договор и устава и съобщаване на всякакви други документи, необходими за нормалното упражняване на контрол.

Въпреки това, държавите членки не приемат разпоредби, изискващи предварително одобрение или системно съобщаване на общите и специални условия на полицата, ставките на премии и формите и други печатни документи, които едно предприятие възнамерява да използва в сделките си с титулярите на застрахователни полици.

Държавите членки не могат да запазват или въвеждат предварително уведомление или одобрение на предложено увеличение на ставките на премиите, освен като част от общите системи за контрол на цените.

[…]“.

4 Член 28 от Директива 92/49 предвижда:

„Държавата членка, където е разположен рискът, не възпрепятства титуляр[я] на полица да сключи договор със застрахователно предприятие, получило разрешително […], стига това да не противоречи на законовите разпоредби, защитаващи общия интерес в държавата членка, където е разположен рискът“.

5 Съгласно член 29 от Директива 92/49:

„Държавите членки не приемат разпоредби, изискващи предварителното одобрение или системното уведомяване за специалните и общи условия на полицата, ставките на премиите или формите и други печатни документи, които едно застрахователно предприятие възнамерява да използва в сделките си с титулярите на полици. Те могат единствено да изискват несистемно уведомяване за тези условия на полицата и други документи за целите на проверката на съблюдаването на националните разпоредби, отнасящи се до застрахователните договори, и това изискване не може да представлява предварително условие за осъществяването на дейност от предприятие.

Държавите членки не могат да поддържат или въвеждат предварително уведомяване или одобрение за предложени увеличения на ставките на премиите, освен като част от общите системи за контрол на цените“.

6 Член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 предвижда:

„2. Държавата членка на клона или по предоставяне на услуги не приема разпоредби, изискващи предварително одобрение или системно съобщаване на общите и специални условия на полицата, ставките на премии или формите и други писмени документи, които едно предприятие възнамерява да използва в сделките си с титулярите на полици. Тя може единствено да изисква от предприятие, което възнамерява да извършва застрахователна дейност на нейна територия, по силата на правото на установяване или свободното предоставяне на услуги, да извършва несистемно уведомяване за тези условия на полицата и други документи за целите на проверката за съблюдаване на националните разпоредби, отнасящи се до застрахователните договори и това изискване не може да представлява предварително условие за предприятието да извършва дейността си.

3. Държавата членка на клона или на предоставяне на услуги не може да поддържа или въвежда предварително уведомяване или одобрение за предложено увеличение на ставките на премиите, освен като част от общите системи за контрол на цените“.

Белгийското право

7 Член 138bis-4 от Закона от 25 юни 1992 г. относно договора за застраховането, различно от речно, морско и авиационно застраховане (*Moniteur belge* от 20 август 1992 г., стр. 18283), изменен със Закон от 17 юни 2009 г. (*Moniteur belge* от 8 юли 2009 г., стр. 47120, наричан по-нататък „Законът относно договора за застраховането, различно от речно, морско и авиационно застраховане“), предвижда:

„§ 1. Освен по взаимно съгласие на страните и по изричното искане на основното застраховано лице, както и в случаите, посочени в § 2, § 3 и § 4, застрахователят не може да променя повече техническата основа на премията, нито условията на покритието след сключването на договора за медицинска застраховка.

[…]

§ 2. Застрахователната премия и размерът на самоучастието и на обезщетението могат да се променят към датата на годишния падеж на премията въз основа на индекса на потребителските цени.

§ 3. Застрахователната премия и размерът на самоучастието и на обезщетението могат да се променят към датата на годишния падеж на премията и въз основа на един или няколко специфични индекса, в съответствие с разходите за услугите, обхванати от частните договори за медицинска застраховка, ако и доколкото промяната на този или тези индекси е по-голяма от промяната на индекса на потребителските цени.

[…]

§ 4. Прилагането на настоящия член не изключва прилагането на член 21 octies [от Закона от 9 юли 1975 г. относно контрола на застрахователните предприятия (*Moniteur belge* от 29 юли 1975 г., стр. 9267), изменен със Закон от 17 юни 2009 г. (*Moniteur belge* от 8 юли 2009 г., стр. 47120, наричан по-нататък „Законът относно контрола на застрахователните предприятия“)].

[…]“.

8 Съгласно член 21 octies, параграф 2 от Закона относно контрола на застрахователните предприятия:

„Комисията за банките, финансовите институции и застраховането [Commission bancaire, financière et des assurances, наричана по-нататък „CBFA“] може да задължи дадено предприятие да вземе мерки, за да балансира дадена ставка, ако установи, че прилагането ѝ води до загуби.

[…] CBFA, по искане на предприятие и ако установи, че прилагането на тази ставка, независимо от прилагането на член 138 bis-4, § 2 и § 3 от Закона […] относно договора за застраховане, различно от речно, морско и авиационно застраховане, води или има опасност да доведе до загуби, когато става въпрос за договор за медицинска застраховка, който не е професионален […], може да разреши на предприятието да вземе мерки, за да балансира ставките си. Тези мерки могат да включват съответно изменение на условията на покриване на риска.

[…]“.

9 От решение № 90/2011 на Cour constitutionnelle от 31 май 2011 г. (части от което са публикувани в *Moniteur belge* от 10 август 2011 г., стр. 45413), на което се позовава запитващата юрисдикция, е видно, че целта, преследвана от белгийския законодател с приемането на Закона относно договора за застраховането, различно от речно, морско и авиационно застраховане, е да превърне член 138bis-4 от този закон в разпоредба, която цели да защити потребителя, и в частност да възпрепятства значителните и неочаквани увеличения на застрахователните му премии.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

10 Съгласно акта за преюдициално запитване в средата на декември 2009 г. DKV, застрахователно предприятие, което извършва дейност на пазара на медицинските застраховки и застраховките за болнично лечение, уведомява с писмо всички застраховани от него лица, ползващи допълнителна застраховка за болнично лечение в „единична стая“, че ще увеличи със 7,84 % ставката на дължимите за тази застраховка премии, считано от датата на основния падеж на задължението им по договора през 2010 г.

11 Преди да вземе това решение за увеличение на ставките, DKV иска разрешение от CBFA. Като счита по-специално че следва да се изчака определянето на един или няколко от специфичните индекси, посочени в член 138bis-4, параграф 3 от Закона относно договора за застраховането, различно от речно, морско и авиационно застраховане (наричан по-нататък „медицински индекс“), тази комисия не дава исканото разрешение.

12 На 22 февруари 2010 г. Test-Achats предявява пред председателя на Tribunal de commerce de Bruxelles иск за преустановяване на нарушение, с който се цели по-специално DKV да бъде задължено да отмени посоченото увеличение.

13 Тази юрисдикция уважава частично посочения иск с решение от 20 декември 2010 г., което DKV обжалва пред запитващата юрисдикция.

14 В главното производство DKV твърди по-специално че член 138bis-4 от Закона относно договора за застраховането, различно от речно, морско и авиационно застраховане, и член 21 octies, параграф 2 от Закона относно контрола на застрахователните предприятия нарушават принципа на свободно определяне на ставките на премиите, залегнал в член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49, както и в член 8, параграф 3 от Директива 73/239, при положение че спорните разпоредби въвеждат система на предварително одобрение на ставките. Освен това според DKV първите разпоредби са несъвместими със свободата на установяване и със свободното предоставяне на услуги от застрахователното предприятие, установено в държава членка, различна от Кралство Белгия, което желае да сключва в Белгия договори за медицинска застраховка.

15 Test-Achats поддържа, че принципът на свободно определяне на ставките на премиите, на който се позовава DKV, не е изрично закрепен в правото на Съюза и не може да се разглежда като абсолютен и неограничен принцип.

16 От акта за преюдициално запитване е видно, че на 22 юни 2010 г. CBFA установява, че въз основа на междувременно определения медицински индекс DKV може да увеличи своите ставки за съответната застраховка със 7,45 %. Тъй като DKV е поискало да въведе увеличение със 7,84 %, тоест с 0,39 % повече от медицинския индекс, CBFA приема, че тази разлика няма доведе до загуби при разглежданата категория застрахователни продукти, и поради това отхвърля искането за увеличение.

17 При тези обстоятелства Cour d’appel de Bruxelles решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 29 и член 39, [параграфи] 2 и 3 от Директива [92/49] и член 8, [параграф 3] от Директива [73/239], от една страна, и членове 49 [ДФЕС] и 56 [ДФЕС], от друга, да се тълкуват в смисъл, че забраняват на държавите членки да предвиждат във връзка с договорите за медицинска застраховка, които не са свързани с професионална дейност, разпоредби, според които премията, самоучастието и обезщетението могат да се изменят към датата на годишния падеж на премията, само:

— въз основа на индекса на потребителските цени,

— въз основа [на медицинския индекс], в съответствие с разходите за услугите, обхванати от частните договори за медицинска застраховка […], ако и доколкото промяната на този [индекс] е по-голяма от промяната на индекса на потребителските цени,

— с разрешение на административен орган, на който е възложен контролът на застрахователните предприятия, сезиран с искане от съответното застрахователно предприятие, когато този орган установи, че прилагането на ставката на това предприятие,

независимо от измененията, изчислени въз основа на индексите, предвидени в предходните параграфи, води или има опасност да доведе до загуби, като по този начин му дава възможност да вземе мерки за балансиране на ставките си, които могат да включват изменение на условията на покриване на рисковете?“.

По преюдициалния въпрос

По тълкуването на член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и член 8, параграф 3 от Директива 73/239

18 DKV изтъква, че системата за предварително одобряване на разглежданото в главното производство увеличение на ставките противоречи на принципа на свободно определяне на ставките на премиите, който произтича от член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и член 8, параграф 3 от Директива 73/239. Съществувала само една дерогация от този принцип, а именно обща система за контрол на цените. Тази система за предварително одобряване на увеличението на ставките обаче не можела да се разглежда като част от обща система за контрол на цените, при положение че не засяга всички предлагани на потребителите продукти и услуги, а се отнася само до медицинските застраховки.

19 Европейската комисия също счита, че правна уредба като разглежданата в главното производство противоречи на принципа за свободно определяне на ставките на премиите. За сметка на това Test-Achats, както и белгийското, нидерландското и португалското правителство считат, че това не е така.

20 В това отношение следва да се напомни, че член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и член 8, параграф 3 от Директива 73/239 забраняват на държавата членка да въвежда режим на предварително одобрение или на системно съобщаване на ставките на премиите, които застрахователното предприятие предлага да използва на нейната територия в отношенията си с титулярите на полици (вж. Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, C-518/06, Сборник, стр. I-3491, точка 100).

21 Както Съдът вече е отбелязал, по този начин законодателят на Съюза иска да гарантира принципа на свободно определяне на ставките на премиите в сектора на застраховането, различно от животозастраховане (Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 101 и цитираната съдебна практика).

22 Все пак при липсата на ясно изразена воля в този смисъл от страна на законодателя на Европейския съюз не може да се предположи, че е налице пълна хармонизация на ставките на премиите в областта на застраховането, различно от животозастраховане, изключваща всякакви национални мерки, които могат да въздействат върху ставките на премиите (Решение от 7 септември 2004 г. по дело Комисия/Люксембург, C-346/02, Recueil, стр. I-7517, точка 24, Решение от 7 септември 2004 г. по дело Комисия/Франция, C-347/02, Recueil, стр. I-7557, точка 25 и Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 106).

23 Така национална правна уредба, която въвежда технически правила, в рамките на които застрахователните предприятия трябва да изчисляват своите премии, не противоречи на принципа на свободното определяне на ставките само поради това че тези технически правила оказват въздействие върху промяната на тези ставки (вж. в този смисъл посочените по-горе Решение по дело Комисия/Люксембург, точка 25, Решение по дело Комисия/Франция, точка 26 и Решение по дело Комисия/Италия, точка 105).

24 Що се отнася до система за увеличаване на ставките като разглежданата в главното производство, застрахователните предприятия имат право да увеличават своите ставки въз основа на два вида индекси, а именно индекса на потребителските цени и медицинския индекс.

25 Следва да се приеме, че такава система, която не засяга възможността на посочените предприятия да определят свободно основните си премии, притежава характеристиките на технически правила по смисъла на съдебната практика, цитирана в точка 23 от настоящото решение.

26 Всъщност, като позволява увеличение на ставките на премиите единствено въз основа на два вида индекси, посочената система функционира като технически правила, които само регламентират промяната на ставките, и при спазване на които застрахователните предприятия трябва да изчисляват своите премии в рамките на тези правила.

27 При тези условия само фактът, че административният орган, на който е възложен контролът на застрахователните предприятия, може по молба на дадено застрахователно предприятие да му разреши да вземе мерки, за да балансира своите ставки, когато те водят или има опасност да доведат до загуби, не е достатъчен да постави под въпрос характера на технически правила на разглежданата система за увеличаване на ставките на премиите.

28 Член 28 от Директива 92/49 не опровергава това тълкуване. Всъщност посоченият в тази разпоредба „общ интерес“ не представлява, обратно на твърдяното от Комисията, релевантен критерий за проверка дали национална правна уредба е в състояние да наруши принципа за свободно определяне на ставките на премиите по смисъла на член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и член 8, параграф 3 от Директива 73/239 (вж. в този смисъл Решение от 25 февруари 2003 г. по дело Комисия/Италия, C-59/01, Recueil, стр. I-1759, точка 38).

29 От гореизложеното следва, че система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство не противоречи на член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и на член 8, параграф 3 от Директива 73/239.

По тълкуването на членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС

По понятието за ограничение на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги

30 Test-Achats твърди, че система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство не представлява ограничение по смисъла на членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС, тъй като в противен случай като ограничение трябва да се квалифицира всяка национална мярка, която има за цел да регламентира изменение на съществен елемент от договор в хода на неговото изпълнение.

31 В това отношение съгласно постоянната съдебна практика понятието „ограничение“ по смисъла на членове 43 ДФЕС и 49 ДФЕС обхваща мерките, които забраняват, затрудняват или правят по-слабо привлекателно упражняването на свободата на установяване или свободното предоставяне на услуги (Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 62 и цитираната съдебна практика).

32 Относно въпроса при какви обстоятелства мярка, която подобно на разглежданата система за увеличение на ставките се прилага без разлика, може да попадне в обхвата на това понятие, следва да се припомни, че правна уредба на държава членка не съставлява ограничение по смисъла на Договора за функционирането на ЕС единствено поради обстоятелството че други

държави членки прилагат правила, които не са толкова строги или са икономически по-изгодни за доставчиците на сходни услуги, които са установени на тяхна територия (Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 63 и цитираната съдебна практика).

33 За сметка на това понятието за ограничение обхваща приетите от държава членка мерки, които, макар да се прилагат без разлика, засягат достъпа до пазара на предприятията от други държави членки и по този начин нарушават търговията вътре в Общността (Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 64 и цитираната съдебна практика).

34 Система за увеличение на ставките като разглежданата в главното производство обаче може, както правилно твърдят DKV и Комисията, да разубеди застрахователните предприятия, чието седалище е в държава членка, различна от въвелата такава система, да открият клон в последната държава или да отидат там, за да предлагат своите продукти съгласно правото на свободно предоставяне на услуги.

35 Всъщност тези предприятия ще трябва не само да променят своите условия и ставки, за да отговорят на въведените от тази система изисквания, но и да определят позицията си по отношение на тези ставки, а следователно и търговската си стратегия към момента на първоначалното определяне на премиите, с риска предстоящите увеличения на ставките да се окажат недостатъчни, за да покрият разходите, които те ще трябва да понесат.

36 От това следва, че ако застрахователните предприятия, които навлизат на пазара на държава членка, въвела система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство, искат да могат да навлязат на този пазар при условия, съвместими със законодателството на тази държава членка, те са длъжни да преразгледат търговската си политика и стратегия (вж. в този смисъл Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 69).

37 При тези условия трябва да се приеме, че система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство представлява ограничение на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги.

По обосновката на ограничение на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги

38 Ограничение на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги може да се допусне, ако се установи, че отговаря на императивни съображения от общ интерес, че е в състояние да гарантира осъществяването на преследваната цел и не надхвърля необходимото за постигането ѝ (вж. по-специално Решение от 28 април 2009 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 72 и цитираната съдебна практика).

39 Test-Achats и белгийското, нидерландското и португалското правителство по същество считат, що се отнася до система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство, че това условие е изпълнено, докато според DKV случаят не е такъв. На свой ред Комисията изразява съмнение относно пропорционалния характер на такава система спрямо преследваната цел.

40 В това отношение следва да се напомни, на първо място, че както следва от точка 9 от настоящото решение, система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство има за цел да защити потребителя, и в частност да възпрепятства значителни и неочаквани увеличения на застрахователните премии на застрахованото лице.

41 Целта за защита на потребителя обаче представлява императивно съображение от общ интерес, тъй като застрахователният сектор е особено чувствителна област от гледна точка на защита на потребителя като титуляр на полица и застраховано лице (вж. в този смисъл Решение от 4 декември 1986 г. по дело Комисия/Германия, 205/84, Recueil, стр. 3755, точки 32 и 33).

42 На второ място, доколкото възпрепятства застрахователните предприятия да извършват значителни и неочаквани увеличения на застрахователните премии, система за увеличение на ставките на премиите като тази по главното производство изглежда годна да гарантира осъществяването на преследваната цел.

43 Що се отнася, на трето място, до въпроса дали такава система надхвърля необходимото за постигането на преследваната цел, следва да се отбележи, от една страна, че както изтъкват Test-Achats и белгийското правителство, една от характерните черти на застраховката за болнично лечение се състои във факта, че вероятността за разходи на застрахователите е по-голяма с напредване на възрастта на застрахованите лица, доколкото по-голямата част от медицинските разноски се правят през последните години от живота. При това положение, както впрочем отбелязва и Комисията, макар допълнителна застраховка за болнично лечение в „единична стая“ като разглежданата в главното производство да може да бъде предлагана на по-ниски ставки на сравнително млади застраховани лица, с напредването на възрастта на застрахованото лице и свързаното с това увеличение на разходите за застрахователя на лицето тези ставки могат да се покачат.

44 Предвид тази характерна черта обаче система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство предоставя гаранция, че на застрахованото лице няма да му се наложи в по-напреднала възраст, именно когато ще има нужда от тази застраховка, да търпи значителни и неочаквани увеличения на застрахователните му премии, които биха го лишили от ползата от тази застраховка, ако не бъде в състояние да поеме разходите за нея.

45 От друга страна, след като е безспорно, че система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство не забранява на застрахователните предприятия да определят свободно основната премия, такава система не е пречка и към момента на определянето на тази основна премия да се вземат предвид по-високите разходи, до които ще доведе за тези предприятия застрахователното покритие, когато застрахованото лице достигне по-късна възраст.

46 Впрочем, както бе напомнено в точка 27 от настоящото решение, административният орган, на който е възложен контролът на застрахователните предприятия, по искане на застрахователно предприятие може да му разреши да вземе мерки, за да балансира ставките си, когато те водят или има опасност да доведат до загуби.

47 Предвид тези конкретни обстоятелства и доколкото не съществува по-малко ограничителна мярка, която да позволява да се постигне при същите условия целта за защита на потребителя от значителни и неочаквани увеличения на застрахователните премии — което запитващата юрисдикция следва да провери, — не е очевидно, че система за увеличение на ставките на премиите като разглежданата в главното производство надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

48 Предвид всичко гореизложено на поставения въпрос следва да се отговори, че член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49 и член 8, параграф 3 от Директива 73/239 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба на държава членка, която предвижда

във връзка с договорите за медицинска застраховка, които не са свързани с професионалната дейност, разпоредби, според които премията, самоучастието и обезщетението могат да се изменят годишно само:

— въз основа на индекса на потребителските цени или

— въз основа на индекс, наречен „медицински“, ако и доколкото промяната на този индекс е по-голяма от промяната на индекса на потребителските цени, или

— след като е получено разрешението на административен орган, на който е възложен контролът на застрахователните предприятия, сезиран с искане от съответното застрахователно предприятие, когато този орган установи, че прилагането на ставките на това предприятие, независимо от измененията в тях, изчислени въз основа на тези два вида индекси, води или има опасност да доведе до загуби.

49 Членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че допускат такава правна уредба, доколкото не съществува по-малко ограничителна мярка, която позволява да се постигне при същите условия целта за защита на потребителя от значителни и неочаквани увеличения на застрахователните премии, което запитващата юрисдикция следва да провери.

По съдебните разноски

50 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Член 29 и член 39, параграфи 2 и 3 от Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (Трета директива за застраховането, различно от животозастраховане) и член 8, параграф 3 от Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане, изменена с Директива 92/49, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба на държава членка, която предвижда във връзка с договорите за медицинска застраховка, които не са свързани с професионалната дейност, разпоредби, според които премията, самоучастието и обезщетението могат да се изменят годишно само:

— въз основа на индекса на потребителските цени или

— въз основа на индекс, наречен „медицински“, ако и доколкото промяната на този индекс е по-голяма от промяната на индекса на потребителските цени, или

— след като е получено разрешението на административен орган, на който е възложен контролът на застрахователните предприятия, сезиран с искане от съответното застрахователно предприятие, когато този орган установи, че прилагането на ставките на това предприятие, независимо от измененията в тях, изчислени въз основа на тези два вида индекси, води или има опасност да доведе до загуби.

Членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че допускат такава правна уредба, доколкото не съществува по-малко ограничителна мярка, която позволява да се постигне при същите условия целта за защита на потребителя от значителни и неочаквани увеличения на застрахователните премии, което запитващата юрисдикция следва да провери.

Подписи